

**Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича**

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З
АРАБСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА
НАВЧАННЯ ЗА ОС «МАГІСТР», ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»
за спеціальністю «Мова та література (арабська)»**

Програму затверджено рішенням Вченої ради філологічного факультету
17 лютого 2016 року, протокол № __.

Голова Вченої ради філологічного факультету – декан філологічного
факультету д.ф.н, доц. Пилипчук С.М.

Сучасна арабська літературна мова

1. Загальна характеристика системи арабського вокалізму та консонантизму.
2. Типи арабських почерків: історія виникнення, особливості.
3. Система арабських коренів. Основи слів.
4. Частини мови.
5. Ім'я як частина мови. Основні ознаки імені.
6. Рід, стан, число імені.
7. Категорія відмінку імені. Утворення. Значення.
8. Правильна та ламана множина імен.
9. Ідафна конструкція. Утворення. Типи.
10. Якісні прикметники. Моделі утворення. Двоїна, множина.
11. Прикметники, що означають фізичну ваду або недолік.
12. Ступені порівняння якісних прикметників.
13. Відносні прикметники.
14. Займенник. Класифікація займенників.
15. Особові займенники.
16. Займенники-енклітики.
17. Займенники-енклітики з іменем, прийменником, дієсловом.
18. Вказівні займенники.
19. Питальні займенники.
20. Відносні займенники.
21. Числівники. Типи числівників.
22. Узгодження числівника з іменем.
23. Кількісні числівники.
23. Порядкові числівники.
24. Відсотки та дроби.
25. Прислівники. Типи
26. Утворення прислівників від імен.

27. Власне прислівники.
28. Прислівники на позначення місця та часу.
- 29.** Прийменники. Загальна класифікація.
30. Прийменники для позначення просторово-часових значень.
- 31.** Дієслово як частина мови. Загальні ознаки.
32. Категорія часу.
33. Моделі утворення дієслівних порід.
34. Минулий час дієслів: значення, утворення.
35. Теперешній час дієслів: значення, утворення.
36. Майбутній час дієслів: значення, утворення.
37. Неособові дієслівні форми. Загальна характеристика.
38. Масдар. Утворення, значення, функції.
39. Активний дієприкметник. Утворення, значення, функції.
40. Пасивний дієприкметник. Утворення, значення, функції.
- 41.** Дієслова похідних порід. Загальна характеристика.
42. Дієслова 1 породи. Утворення, значення, функції.
43. Дієслова 2 породи. Утворення, значення, функції.
44. Дієслова 3 породи. Утворення, значення, функції.
45. Дієслова 4 породи. Утворення, значення, функції.
46. Дієслова 5 породи. Утворення, значення, функції.
47. Дієслова 6 породи. Утворення, значення, функції.
48. Дієслова 7 породи. Утворення, значення, функції.
49. Дієслова 8 породи. Утворення, значення, функції.
50. Дієслова 9 породи. Утворення, значення, функції.
51. Дієслова 10 породи. Утворення, значення, функції.
52. Пасивний стан.
53. Пасивний стан дієслів похідних порід.
- 54.** Неправильні дієслова. Загальна характеристика.
55. Подвоєні дієслова. Утворення, особливості відмінювання.
56. Гамзовані дієслова. Утворення, особливості відмінювання.

57. □Подібноправильні□ дієслова. Утворення, особливості відмінювання.
58. □Порожні□ дієслова. Утворення, особливості відмінювання.
59. □Заплутані□ дієслова. Утворення, особливості відмінювання.
- 60.** Основи дієслівного синтаксису.
61. Дієслівне речення. Основні ознаки.
62. Підмет і присудок дієслівного речення.
63. Дієслівне поширене речення.
64. Додаток. Типи.
65. Обставина. Типи обставин.
66. Означення. Типи.
67. Дієслова □неповного □ значення.
68. Дієслова тривання і початку дії.
69. Часові конструкції.
70. Складений дієслівний присудок.
71. Минулий тривалий час.
72. Давноминулий час.
73. Модальні дієслова.
74. Модальні частки.
75. Усічена дієслівна форма. Утворення, значення.
76. Наказовий спосіб. Утворення, значення
77. □Легкий та важкий□ нун посилення.
78. Вираження реальної та ірреальної умови.
- 79.** Основи іменного синтаксису.
80. Іменне речення. Ознаки.
81. Підмет і присудок іменного речення.
82. Порядок слів іменного речення.
83. Іменні частки.
- 84.** Основи словотвору.
85. Формальний словотвір.
86. Відіменний словотвір

87. Віддієслівний словотвір.
88. Імена дії. Утворення. Значення.
89. Імена однократності. Утворення. Значення
90. Імена місця і часу дії. Утворення. Значення.
91. Імена на позначення інструментів. Утворення. Значення.
92. Імена на позначення якості. Утворення. Значення.
93. Зменшувальні форми імені. Утворення. Значення.
- 94.** Типи прикладок. Вживання.
95. Посилювальна прикладка.
96. Прикладка єднальна.
97. Прикладка заміни.
98. Типи словосполучень.
99. Атрибутивні та апозитивні словосполучення.
100. Пряма і непряма мова.

أقسام الكلمة
الإعراب و البناء
أنواع الإسم
المتنى
جمع
الأسماء الخمسة
النكرة و المعرفة
الضمائر
الضمير المتصل
الضمير المنفصل
الضمير المستتر
ضمير الفصل
إسم العلم

أسماء الإشارة
الاسم الموصول
الفعل الصحيح و المعتل
الفعل الماضي
فعل الأمر
الفعل المضارع
المضارع المرفوع
المضارع المجزوم
معاني حروف الجزم
المضارع المنصوب
الأفعال الخمسة
أسماء الأفعال
اللازم و المتعدي
الجملة الفعلية
الفاعل
نائب الفاعل
بناء الفعل الماضي للمجهول
تأنيث الفعل مع الفاعل
الجملة الاسمية
المبتداء و الخبر
أنواع الخبر
أنواع المبتداء
كان و أخواتها
إن و أخواتها
منصوبات الأسماء
المفعول به

المفعول المطلق
المفعول معه
المفعول له
المفعول فيه
ظرف الزمان و المكان
الحال
التمييز
المستثنى
العدد
أسلوب الإستفهام
أسلوب الشرط
مجرورات الأسماء
القسم
الإضافة
النعته
التوكيد
البدل
المجرد و المزيد
المصدر
اسم التفضيل
الجملة الإبتدائية
الجملة الإستئنافية
الجملة الاعتراضية
الفصل و الوصل
الجملة التقريرية
الجملة التفسيرية

النداء

الدعاء

النهي

المدح و الذم

التعجب

القسم

الجملة المركبة

علامات الترقيم

الشدة

التاء المربوطة و التاء المبسوطة

ألف التفريق

همزة الوصل و همزة القطع

الإشتقاق

الخط العربي

مكان اللغة العربية بين لغات العالم

نشأة و تطور اللغة العربية

الأسلوب و التعبير

Рекомендована література

Гранде Б. М. Курс арабской грамматики в сравнительно-историческом освещении. – М., 2001.

Ковалёв А. А., Шарбатов Г. Ш. Учебник арабского языка. – М., 1999.

Ковыршина Н. Б. Арабские страны. Лингвострановедение (начальный курс). – М., 2006.

Ковыршина Н. Б. Арабский язык. Домашнее чтение. Продвинутый уровень. – М., 2004.

Лебедев В. В. Арабская грамматика. Базовый курс на русском и арабском языках. – М., 2003.

Яковенко Э. В. Практический курс перевода. – М., 2005.

Зарытовская В. Н., Ковыршина Н. Б. Тексты для чтения на арабском языке. – М., 2007.

2003 الدكتور شوقي المعري. كتاب الإملاء التعليمية – دمشق

محمد زرقان الفرخ. الواضح في القواعد و الاعراب – دمشق 2000

العربية بين يديك: كتاب الطالب (١) – الرياض 2007

العربية بين يديك: كتاب الطالب (٢) – الرياض 2007

حسن بن حميدة، محمد مهير. دليلي في النحو: المستوى الثاني. – نابل 1994

Історія арабської літератури

Період культурного піднесення

1. Вищі школи у Лівані. Університет аль-Азгар у Єгипті. Поява арабських газет і розвиток преси.
2. Життя і творчість Бутруса аль-Бустані та Антуна аль-Бустані.
3. Життя і творчість Насифа аль-Язіджі.
4. Поетичний талант Хафіза Ібрагіма.
5. Життя і творчість Ахмада Шаукі - "еміра поетів".
6. Творчість Халіля Мутрана. Переклади з Шекспіра і Корнеля.
7. Лінгвістичні та літературознавчі студії Ахмада Фаріса аш-Шид'яка.
8. Патріотична публіцистика Адіба Ісхака та Мустафи Каміля.
9. Мустафа аль-Манфалуті - основоположник арабського сен-тименталізму. Публіцистика і белетристика аль-Манфалуті.

Становлення сучасної арабської літератури

1. Література магджяру. Сирійсько-американська школа романтизму.
2. Творчість Джебрана Халіля Джебрана.
3. Тема становища жінки на Сході у повісті Аміна ар-Рейхані "Поза стінами гарему".
4. Основоположники жанру історичного роману в Єгипті: Дж.Зейдан і Ф. Антун.
5. Життя і творчість Махмуда Теймура.
6. Життя і творчість Т. Хусейна. Автобіографічна повість Таги Хусейна "Дні".
7. Розвиток літературознавчої думки в Лівані та Єгипті: дослідження М.Ну'айме та Т.Хусейна.
8. Творчість Тауфіка аль-Хакіма та Юсуфа Ідріса.
9. Феномен творчості Нагіба Махфуза: соціальна та філософська проблематика.

10. Арабський театр. Особливості драматургії.
11. Сучасна жіноча проза: Гада ас-Саман.

Загальний огляд сучасних арабських національних літератур

1. Загальний огляд алжирської літератури.
2. Загальний огляд кувейтської літератури.
3. Загальний огляд єгипетської літератури.
4. Загальний огляд лівійської літератури.
5. Загальний огляд іракської літератури.
6. Загальний огляд єменської літератури.
7. Загальний огляд ліванської літератури.

Рекомендована література

1. Борисов В.М. Современная египетская проза. М., 1961.
2. Долинина А. А. Очерки истории арабской литературы нового времени. Египет и Сирия. Публицистика 1870-1914гг. М., 1968.
3. Кирпиченко В.Н., Сафронов В. В. История египетской литературы XIX-XX вв. М., 2002.
4. Коцарев Н.К. Писатели Египта. XX век. М., 1976.
5. Крачковский И. Ю. Арабская литература в XX веке. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
6. Крачковский И. Ю. Новоарабская литература. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
7. Крачковский И. Ю. Исторический роман в современной арабской литературе. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
8. Крымский А.Е. История новой арабской литературы (XIX- начало XX века). М., 1971.
9. Куделин А.Б. О путях развития новой арабской поэзии. // Куделин А.Б. Арабская литература: поэтика, стилистика, типология, взаимосвязи.-М., 2003.
10. Куделин А.Б. Египетское «западничество» в первой половине XIX в. – начало нового диалога с европейской культурой. // Куделин А.Б. Арабская литература: поэтика, стилистика, типология, взаимосвязи.-М., 2003.
11. Путинцева Т.А. Тысяча и один год арабского театра. М., 1977.
12. Соловьев В., Фильштинский И., Юсупов Д. Арабская литература. Краткий очерк. М., 1964.
13. Усманов М.К. Проза Тауфика аль-Хакима. М., 1979.
14. Encyclopedia of Arabic Literature. London, New York., 1998.

فواد المرعي. في تاريخ الأدب الحديث. الرواية – المسرحية – القصة. حلب, 1991
فرامرز ميرزائي. الغزو الثقافي و الأدب الروائي في مصر. \\ مجلة العلوم الانسانية. عدد 7, 2000
عمر الدقاق, محمد موعد, ندوة النوري, محمد ياسر علايا, أحمد كنعان, صياح الجهم, قصي أتاسي. الأدب
العربي الحديث. دمشق, 2006

Допоміжна

1. Васильев А. М. Египет и египтяне. М., 2000.
2. Дербисалиев А.Б. Арабоязычная литература Марокко. Алма-Ата, 1983.
3. Егорин А.З. Египет нашего времени. М., 1998.
4. Левин З.И. Развитие основных течений общественно-политической мысли в Сирии и Египте (новое время). М., 1972.
5. Микульский Д.В. Арабский Геродот. М., 1998.
6. Скоробогатов В.С. Алжирская народная поэзия. М., 1987.

- العباس. تاريخ النقد الأدبي عند العرب. بيروت, 1971
- ضيف شوقي. الفن و مآهبه في الشعر العربي. القاهرة, 1949
- ضيف شوقي. الفن و مآهبه في النثر العربي. القاهرة, 1949
- أحمد عبد الاله. نشأة القصة و تطورها في العراق. بغداد, 1969
- عبد الكريم الاستر. النثر المهجري. لبنان, 1964
- طه عبد المحسن. تطور الرواية العربية الحديثة في مصر. القاهرة, 1968
- طه حسين. من أدبنا المعاصر. القاهرة, 1959
- يحيى حقي. فجر القصة المصرية. القاهرة
- عمر الدقاق. تأريخ الادب الحديث في سورية. حلب, 1986
- عمر الدقاق. ملامح الشعر المهجري. حلب, 1987
- علي الزاعي. المسرح في الوطن العربي. الكويت, 1980
- رشاد رشدي. فن القصة القصيرة. بيروت, 1975
- عيسى ميخائيل سابا. أمير الريحاني. مصر, 1968
- نبيل سليمان. النقد الأدبي في سوريا. بيروت, 1980
- فيصل سماق. الواقعية في الرواية السورية. دمشق, 1989
- يوسف الشاروني. الرواية المصرية المعاصرة. القاهرة, 1983
- أحمد الشايب. أصول النقد الأدبي. القاهرة, 1988
- محمود حامد شوكت. الفن المسرحي في الأدبي العربي الحديث. القاهرة, 1980
- صالح رشدي. المسرح العربي. القاهرة, 1982

- عمر الطالب. الاتجاه الواقعي في الرواية العراقية. بيروت, 1981
- أحمد محمد عطية. مع نجيب محفوظ. دمشق, 1981
- سليمان قطاية. المسرح العربي من أين و الى أين. دمشق, 1982
- أحمد المصلح. مدخل الى دراسة الأدب المعاصر في الأردن. دمشق, 1980
- أنيس المقدسي. الاتجاهات الأدبية في العالم العربي الحديث. بيروت, 1983
- محمد مندور. المسرح النثري. القاهرة, 1963
- محمد يوسف نجم. المسرحية في الأدب العربي الحديث. بيروت, 1967
- طه وادي. صورة المرأة في الرواية المعاصرة. القاهرة, 1983